

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35761
Nom	Literatura i cultura en llengua àrab 2
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2022 - 2023

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1000 - G.Estudis Anglesos	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre
1001 - Grau Filologia Catalana	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre
1002 - Grau de Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre
1003 - G. Estudis Hispànics	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre
1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre
1013 - Grau en Filologia Clàssica	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1000 - G.Estudis Anglesos	19 - Minor en Lengua árabe y sus literaturas	Optativa
1001 - Grau Filologia Catalana	30 - Minor en lengua Árabe	Optativa
1002 - Grau de Filologia Clàssica	32 - Minor en lengua árabe	Optativa
1003 - G. Estudis Hispànics	37 - Minor en lengua árabe	Optativa
1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures	21 - Minor en Lengua árabe y sus literaturas	Optativa
1013 - Grau en Filologia Clàssica	32 - Minor en Llengua Àrab	Optativa

Coordinació

Nom

KACIMI, MOURAD

Departament

140 - Filologia Catalana

RESUM

Presenta una panoràmica de les principals obres de la literatura àrab clàssica i moderna consagrades a l'estudi de l'amor i la situació de la dona en la societat àrab i islàmica.

Confronta la visió que des del segle XIX fins als nostres dies s'ofereix en Occident de la cultura i de la dona àrabs amb la imatge que perceben els intel·lectuals i escriptors àrabs actuals sobre la societat i la dona occidentals.

Estudi del moviment feminista en Egipte i principals escriptors àrabs actuals.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES

1000 - G.Estudis Anglesos

- Saber reunir i interpretar dades rellevants per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes d'índole científica, social o ètica, des del respecte i la promoció dels drets humans.
- Saber interrelacionar els distints aspectes de la filologia, així com el coneixement filològic amb altres à r e e s i d i s c i p l i n e s .
- Posseir coneixements bàsics d'una literatura i cultura distinta de l'anglòfona.
- Desenvolupar un compromís ètic centrant-se en aspectes com ara la igualtat de gèneres, la igualtat d'oportunitats, els valors de la cultura de pau i els valors democràtics, i els problemes mediambientals i de sostenibilitat, així com el coneixement i l'apreciació de la diversitat lingüística i la multiculturalitat.

1001 - Grau Filologia Catalana

- Que els estudiants siguin capaços d'analitzar i sintetitzar.

- Capacitat de gestió de la informació.
- Capacitat per adquirir i comprendre els coneixements en l'àrea d'estudis lingüístics, literaris i culturals.
- Capacitat per reunir i interpretar dades rellevants.
- Capacitat de prendre decisions i de resolució de problemes.
- Coneixements de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- Capacitat de treball en equip i habilitats en les relacions interpersonals.
- Coneixement de la literatura d'una segona llengua.

1002 - Grau de Filologia Clàssica

- Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants, aplicant procediments de síntesi, anàlisi, crítica i autocrítica.
- Capacitat per prendre decisions i de resolució de problemes.
- Capacitat de treball en equip i habilitats en les relacions interpersonals.
- Capacitat de treball individual i d'aprenentatge autònom i habilitat per a la planificació i la gestió del temps.
- Preocupació per la qualitat en el treball.
- Conèixer la literatura o literatures en una llengua diferent de la primera llengua estrangera i comprendre'n els textos.
- Capacitat per localitzar, manejar i sintetitzar informació bibliogràfica, sobre diversos suports, local o en xarxa, en l'àrea de les llengües modernes i les seues literatures.
- Coneixement de la història i cultura dels països de la llengua o literatura estudiades.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Interrelacionar diferents àrees d'estudis humanístics.
- Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.

- Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

1003 - G. Estudis Hispànics

- Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants, aplicant procediments de síntesi, anàlisi, crítica i a u t o c r í t i c a .
- Capacitat de treball en equip i habilitats en les relacions interpersonals.
- Capacitat de treball individual i d'aprenentatge autònom i habilitat per a la planificació i la gestió del t e m p s .
- P r e o c u p a c i ó p e r l a q u a l i t a t e n e l t r e b a l l .
- Conèixer tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa, i s a b e r - l e s a p l i c a r .
- Capacitat per interrelacionar diferents àrees d'estudi de la filologia i les humanitats.
- Coneixement de la història i cultura dels països de la llengua o literatura estudiades.
- Que els estudiants tinguin la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Interrelacionar diferents àrees d'estudis humanístics.
- Aplicar tecnologies de la informació i la comunicació, eines informàtiques, locals o en xarxa en l'àmbit filològic.
- Treballar en equip en entorns relacionats amb la filologia i desenvolupar relacions interpersonals.
- Treballar i aprendre de manera autònoma i de planificar i gestionar el temps de treball.

1008 - G.Llengües Modernes i les seues Literatures

- Posseir i comprendre els coneixements en l'àrea d'estudis lingüístics, literaris i culturals.
- Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants, aplicant procediments de síntesi, anàlisi, crítica i a u t o c r í t i c a .
- Capacitat de treball en equip i habilitats en les relacions interpersonals.
- Capacitat per al treball individual, l'aprenentatge autònom i la planificació i gestió del temps.
- Conèixer la literatura o literatures en una llengua diferent de la primera llengua estrangera i c o m p r e n d r e ' n e l s t e x t o s .

- Conèixer la història i la cultura dels països de la llengua i la literatura estudiades i aplicar aquests coneixements als estudis de la llengua i la literatura corresponents.
- Capacitat per localitzar, manejar i sintetitzar informació bibliogràfica, sobre diversos suports, local o en xarxa, en l'àrea de les llengües modernes i les seues literatures.
- Capacitat per interrelacionar diferents àrees d'estudi de la filologia i les humanitats.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Coneixement de la literatura o literatures en una llengua diferent de la primera llengua estrangera.

Coneixement de la història i cultura dels països de la llengua o literatura estudiades.

Capacitat per a localitzar, estudiar i sintetitzar informació bibliogràfica sobre diversos suports, local o en xarxa, en l'àrea de llengües modernes i les seues literatures.

Capacitat per a desenvolupar per escrit una reflexió crítica i sintètica sobre aspectes de la literatura estudiada.

Competències per a l'ús de ferramentes d'aprenentatge personal autònom i verificació de les destresses adquirides en la literatura estudiada.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Bloc I Temps i vida en la societat àrab musulmana

La vida quotidiana dels musulmans. La intenció i la puresa.

Els espais de l'islam: ciutat, mesquita, llar i família.

2. Bloc II Literatura amorosa en prosa del període clàssic

Obres en prosa (s. IX a XIV) entorn de la cortesia, l'amor i la dona: humanitats (adab); epístoles literàries, filosòfiques i mèdiques; tractats eròtics medievals; narrativa breu. (Autors: Ibn al-Muqaffa, al-Jahiz, Ibn al-Jawzi, Ibn Qayyim, al-Isfahani. Les mil i una nits)

3. Bloc III "Introducció a la literatura àrab moderna"

Els grans reformadors de la *Nahda i el naixement del feminisme àrab. La poesia amorosa dels poetes de la generació dels cinquanta a l'Iraq: la literatura del 'Desastre'. Autobiografia i literatura de la migració.

El reformisme islàmic i els inicis del feminisme: *Huda al-*Shaarawi, *Qasim *Amin i *Tahir al-*Haddad. Influències occidentals en el perfil poètic de l'estimada: el cas de *Nizar *Qabbani.

Context sociopolític per a una literatura de la 'derrota' a partir de 1948: lectura de l'amor en clau política a partir dels iraquians *Badr *Shakir al-*Sayyab i al-*Bayati, i dels palestins Mahmud *Darwish i *Fadwà *Tuqan.

Autobiografia i literatura de la migració: Mohamed *Chukri, *Muhsin Al-*Ramli.

4. Bloc IV El conflicte Orient / Occident en la literatura i societat àrab

El conflicte Orient / Occident vist pel pensador Edward Said en Orientalisme (1978). L'assaig sociològic (Amin Malouf, Fatima Mernissi). Els textos autobiogràfics de les principals escriptores feministes àrabs. Edward Said (1935-2003) i l'imaginari occidental sobre Orient: de l'exotisme huitcentista al triomf de l'estereotip i l'estigmatització en el segle XX.

L'assaig sociològic: identitats àrabs en Amin Malouf.

La novel·la algeriana: Muhammed Dib, Mouloud Feraoune, Yasmina Khadra.

Els recents best sellers sobre la condició de la dona musulmana enfront de la seua realitat.

-Dones àrabs dels nostres dies.

-Visió de la dona occidental des del feminisme àrab: Daysi al-Amir, Fàtima Mernissi.

-Feminisme àrab: Asma Lamrabet, *Olfa *Youssef.

-Textos autobiogràfics: Latifa al-Zayyat, Nawal al-Saadawi, Yumana Haddad, Najat El Hachmi.

5.

Davant qualsevol dubte en la guia docent versió en valencià, el text en espanyol és l'original i el que regeix aquesta versió.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	60,00	100
Elaboració de treballs individuals	12,00	0
Estudi i treball autònom	50,00	0
Lectures de material complementari	4,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	12,00	0
Preparació de classes de teoria	12,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

El professor donarà a l'alumnat les orientacions teòriques, metodològiques i bibliogràfiques pertinents, al mateix temps que promourà el:

- Aprenentatge actiu

- Aprenentatge participatiu

Les classes teoricopràctiques es compaginaran amb la publicació de materials a l'Aula Virtual, presentacions registrades, tutories per videoconferència i altres mètodes docents previstos entre els suggerits per la UV i per les recents línies metodològiques en innovació docent per al desenvolupament del procés d'ensenyament-aprenentatge.

a) Activitats a l'aula

Classes teòriques: Exposició teòrica de cada tema a càrrec del professor.

Classes pràctiques: Comentari de textos triats.

b) Activitats i treballs no presencials.

b.1. Comentari de textos. Abans de l'últim dia lectiu de l'assignatura, s'han de presentar els comentaris (no resums) dels textos de lectura obligatòria. Aquestes pràctiques complementen les de l'aula i permeten una atenció personalitzada en grups reduïts segons un calendari que s'establirà al principi del curs.

b.2. Treballs de teoria. Abans de l'últim dia lectiu de l'assignatura, s'ha de presentar un esquema o quadre sinòptic (sense desenvolupament de continguts) de cadascun dels temes del programa. El seu seguiment i control es farà en l'horari de tutories.

c) Lectures recomanades que s'han triat per a oferir una selecció representativa dels continguts de l'assignatura. Són lectures de caràcter voluntari.

AVALUACIÓ

El sistema d'avaluació per a l'assignatura en 1a convocatòria és el d'Avaluació Contínua:

(A) Existirà el nombre suficient d'activitats avaluables per a cadascuna de les destreses al llarg de la impartició de l'assignatura com perquè cada estudiant pugui obtenir la seua qualificació per avaluació contínua (p. ex., resolució d'exercicis i problemes, presentacions síncrones o asíncrones, lliurament de tasques obligatòries i optatives, proves escrites, participació en classe i en fòrums, assistència a tutories, *portafolios, etc.).

(B) Les tasques avaluables esmentades en el punt (A) hauran de desenvolupar-se dins del període lectiu que té de duració l'assignatura, estipulat en el calendari de la UV.

(C) Les activitats a les quals es fa referència en (A) correspondran al 100% de la nota final de l'assignatura i es distribueixen de la següent manera:

1. Participació en classe (10%)
2. Treball de teoria (individual) (30%)
3. Comentarios o exposició de treballs (projecte grupal) (20%)
4. Prova escrita de continguts teòrics (40%)(D)

(D) La realització de les activitats es considera imprescindible per a aconseguir els objectius de l'assignatura. Els terminis de lliurament de les activitats obligatòries (siguen en el moment, per requerir-se en classe; o amb termini fixat) hauran de respectar-se estrictament.

- Les activitats obligatòries no realitzades computaran com 0; les entregades fora de termini (i com a data màxima de lliurament, l'últim dia lectiu que estableix el calendari oficial) computaran amb un màxim de nota 5.

- Les tasques optatives només podran entregar-se fins a la data de límit que es marque en cadascuna d'elles, comptant amb qualificació 0 aquelles que no s'hagen entregat o s'hagen entregat fora de termini.

(E) El que es descriu en els punts anteriors fa referència a l'avaluació de l'assignatura en la primera convocatòria establida per la UV. Per a les convocatòries posteriors es qualificarà a un/a estudiant únicament la realització d'un examen final. L'examen consistirà en una prova escrita, amb una sèrie de preguntes que versaran sobre els temes del programa, a més del desenvolupament d'un comentari de text. Caldrà demostrar que s'han comprés, adquirit i assimilat els continguts de l'assignatura.

(F) La qualificació global de l'assignatura serà la mitjana de les notes obtingudes durant el curs segons les ponderacions fixades en (C): $C1 + C2 + C3 + C4$. Per a establir la mitjana, només es tindran en compte les notes superades amb una nota numèrica mínima de 5 sobre 10 punts dins de la seua respectiva mitjana en cadascun dels apartats referits (C1, C2, C3 i C4).

(G) L'actuació fraudulenta en una prova o activitat donarà lloc a la qualificació 0 en aquesta.

(H) L'examen consistirà en una prova escrita (sobre el contingut teòric de l'assignatura) amb una sèrie de preguntes breus que versaran sobre el més bàsic i important de tots els temes del programa. Caldrà demostrar que s'han comprés, adquirit i assimilat els continguts de l'assignatura.

(I) La part de C1 es tindrà en compte a partir de la participació activa en classe. En virtut de l'art. 6 (sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de *Govern del dia 30 de maig de 2017. *ACGUV 108/2017), es complirà amb aquesta part si s'ha assistit a un mínim del 80% de les hores o s'ha justificat adequadament la impossibilitat d'assistir a les sessions a causa d'una força major. Aquest percentatge es definirà a principi del curs segons el calendari oficial.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de *Govern del dia 30 de maig de 2017. *ACGUV 108/2017.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Esta bibliografía podrá ampliarse durante el curso.

Abumalham, Montserrat (coord.), Textos fundamentales de la tradición religiosa musulmana. Madrid, Trotta, 2005.

Aixelà, Y.: Mujeres en Marruecos. Un análisis desde el parentesco y el género. Barcelona, Bellaterra, 2000.

Bramon, Dolors, Una introducción al islam: religión, historia y cultura. Barcelona, Crítica, 2002.

Garulo, Teresa. La literatura árabe de al-Andalus (siglo XI). Madrid, Hiperión, 1998.

Mernissi, Fatima: El amor en el Islam a través del espejo de los textos antiguos. Madrid, Aguilar, 2008.

Mernissi, Fatima: El harén en Occidente. Madrid, Espasa, 2001.

Rubiera Mata, María Jesús. Literatura hispanoárabe. Alicante, Universidad de Alicante, 2004.

<http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/literatura-hispanoarabe--0/html/>

Ruiz de Almodóvar, Caridad: Historia del movimiento feminista egipcio. Universidad de Granada, 1989.

Said, E. S.: Orientalismo. Barcelona, Debolsillo, 2003.

Tornero, Emilio: Teorías sobre el amor en la cultura árabe medieval. Madrid, Siruela, 2014.

Veglison, Josefina. La poesía árabe clásica. Madrid, Hiperión, 2005.

Vernet, Juan. La literatura árabe, Barcelona, 2002, Quaderns Crema, col·lecció El Acantilado 59.

Complementàries

- Al-Asfahani, Libro de los cantares (Kitab al-Agani), Musiques sur le Fleuve: Les plus Belles Pages du Kitâb al-Aghânî (trad. de l'arabe par Jacques Berque), Paris, Albin Michel, 1996.
- Al-Yahiz. Libro de los avaros, S. Fanjul (trad.), Madrid: Libertarias / Prodhufi, 1992.
- Amin Malouf, El naufragio de las civilizaciones, Madrid: Alianza, 2019.
- Amin Malouf, Identidades asesinas, Madrid: Alianza, 2012.
- Amin Malouf, Los desorientados, Madrid: Alianza, 2012.
- Amin, Qasim: La nueva mujer. Madrid, Instituto Egipcio de Estudios Islamicos, 2000.
- Daas, Fatima, La hija pequeña, ed. Cabaret Voltaire, 2021.
- Daisy al-Amir, The Waiting List: an Iraqi Womans Tale of Alienation, Edward Said, Orientalismo, Debolsillo, 2020.
- El Saadawi, Nawal: La cara desnuda de la mujer árabe. Madrid, Horas y horas, 1991.
- Fatima Mernissi, El harén político. El profeta y las mujeres, Oriente y Mediterráneo, 2005.
- Fatima Mernissi, Sueños en el umbral, Barcelona: El Aleph, 1996.
- Haddad, Yumana: Yo maté a Sherezade, Madrid, Debate, 2011.
- Ibn Hazm. El collar de la paloma, E. García Gómez (trad.), Madrid: Alianza, 1998.
- Mahmud Darwish. El lecho de una extraña, M.L. Prieto (trad.), Madrid: Hiperión, 2005.
- Mohamed Chukri, El pan a secas, ed. Cabaret Voltaire, 2012 (5ª ed. 2021) Moualhi, Djaouida: "Mujeres musulmanas: estereotipos occidentales versus realidad social", Papers 60 (2000), 291-304.

- Muhsin Al-Ramli, Los jardines del presidente, Madrid: Alianza, 2018.
- Najat El Hachmi, Los lunes nos querrán, Barcelona: Destino, 2021.
- Najat El Hachmi, Siempre han hablado por nosotras, Barcelona: Destino, 2019.
- Rauf Musad Basta, El huevo del avestruz, Oriente y Mediterráneo, 2005.
- Tawfiq al-Hakim. Comida para todos, A. Labarta (trad.), Córdoba, 1994.
- Tayyeb Saleh. Época de migración al norte, M.L. Caverro (trad.), Madrid: Huerga y Fierro, 1998.